

**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Departementet

Rent drikkevand og sikker
kemi
J.nr. 2024 - 7641
Ref. SOFHE
Den 14. oktober 2024
MIM 117-24

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse for gruppen af ansøgere Villeroy & Boch Gustavsberg AB (Sverige) og FM Mattsson Mora Group AB (Sverige) samt for ansøgeren Rubinetterie Stella S.p.A (Italien). Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet indtil henholdsvis september 2031 (Rubinetterie Stella S.p.A) og december 2028 (Villeroy & Boch Gustavsberg AB og FM Mattsson Mora Group AB). Forslagene forventes drøftet og sat til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 21. og 22. oktober 2024. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. De beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold vurderes at leve op til de danske arbejdsmiljøkrav, og at leve op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. I de konkrete sager drejer det sig om specifikke anvendelser af stoffet, hvor der ikke findes alternativer for virksomhederne. Kommissionen har fastsat et reduktionskrav på 70% i 2029 og en 100% udfasning i september 2031 ved godkendelsens udløb for Rubinetterie Stella S.p.A. Regeringen vurderer imidlertid, at virksomhederne bør intensivere deres substitutionsindsats på baggrund af fremskridtene med udviklingen af alternative teknologier. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges stor vægt på, at godkendelsesperioderne for begge grupper af ansøgere forkortes til 2028.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene forventes drøftet og sat til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 21. og 22. oktober 2024.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakt vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra gruppen af virksomheder Villeroy & Boch Gustavsberg AB og FM Mattsson Mora Group AB samt for virksomheden Rubinetterie Stella S.p.A om fortsat samlet anvendelse af op til 15 tons chromtrioxid om året:

1. Til anvendelse af chromtrioxid til galvanisering af metaldele med formålet at producere langtidsholdbare og hårdføre overflader med dekorativ karakter til sanitære anvendelser i køkken og bad (Villeroy & Boch Gustavsberg AB og FM Mattsson Mora Group AB (10 tons)).

2. Til anvendelse af chromtrioxid til galvanisering af metaldele for at opnå funktionelle sanitære overflader (Rubinetterie Stella S.p.A (5 tons)).

De to ansøgere, gruppen bestående af Villeroy & Boch Gustavsberg AB og FM Mattsson Mora Group AB samt Rubinetterie Stella S.p.A, fremsendte henholdsvis d. 9. marts 2022 og d. 9. september 2022 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelser. Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som d. 13. juni 2023 og 1. december 2023 har afgivet følgende udtalelser om ansøgningerne:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og i forhold til at begrænse risikoen for den generelle befolkning via miljøet. RAC anbefalede, at yderligere risikohåndteringsforanstaltninger implementeres for begge ansøgere, samt at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer, og at der opsættes måleprogrammer for udledningen af stoffet til miljøet.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne, men samtidig at der findes alternativer, som er teknisk og økonomisk gennemførlige i EU. Udvalget konkluderer, at de indsendte forsknings- og udviklingsplaner lever op til kravene til en substitutionsplan, og at disse er troværdige. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at der gives en 7-årig frist for virksomhederne Villeroy & Boch Gustavsberg AB og FM Mattsson Mora Group AB (marts 2029) og en 9-årig frist for virksomheden Rubinetterie Stella S.p.A, (9. september 2031) til fornyet vurdering.

Kommissionen anbefaler på den baggrund, at godkendelsen til virksomheden Rubinetterie Stella S.p.A vil udløbe d. 9. september 2031 i overensstemmelse med SEAC's anbefalinger, mens godkendelsen forkortes til d. 31. december 2028 for virksomhederne Villeroy & Boch Gustavsberg AB og FM Mattsson Mora Group AB i overensstemmelse med målet om hurtigst mulig substitution af chromtrioxid. Kommissionen anerkender, at virksomheden Rubinetterie Stella S.p.A forventes at reducere de anvendte mængder af chromtrioxid signifikant i godkendelsesperioden jf. virksomhedens reduktionsplaner, og godkendelsen kan derfor gives i overensstemmelse med SEAC's anbefalede frist. Virksomheden Rubinetterie Stella S.p.A skal som minimum reducere deres forbrug med 70% i 2029, 80% i 2030 og 100% i september 2031 sammenlignet med forbruget i 2016. Det er desuden en forudsætning, at alle virksomhederne implementerer RACs anbefalinger, herunder at virksomhederne gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse for stoffet og for udledningen til miljøet. Godkendelserne gives derudover også under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som virksomhederne har beskrevet. Virksomhederne skal dokumentere deres indsats for at finde en erstatning til chromtrioxid, herunder også deres indsats for at fremme accept af alternative løsninger hos deres kunder.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslagene har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget, uden at der er kommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, så skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakter tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold lever op til de danske arbejdsmiljøkrav, samt at de anvendte risikohåndteringsforanstaltninger vurderes at leve op de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. Der er dermed redegjort for et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, og regeringen finder, at der ikke på nuværende tidspunkt findes egnede alternativer til den specifikke anvendelse for virksomhederne. Regeringen finder det positivt, at virksomheden Rubinetterie Stella S.p.A forpligtes til konkrete reduktionsmål, som vil føre til en fuldstændig udfasning i 2031. Virksomhederne bør dog intensivere deres substitutionsindsats på baggrund af fremskridtene med udviklingen af alternative teknologier og godkendelsesperioderne for sammenlignelige virksomheder.

Kommissionens analyse peger på, at det for de mest ambitiøse virksomheder vil være muligt at substituere anvendelse af stoffet senest ved udgangen af 2028. Godkendelsesperioderne for de tre

virksomheder bør derfor reduceres til udgangen af 2028 for at bibeholde en fair konkurrence på det indre marked og fremme substitution.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges stor vægt på, at godkendelsesperioderne for begge grupper af ansøgere forkortes til 2028.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.